

Mezőkövesd Város Önkormányzatának
27/2007.(V.31.) ÖK. számú
RENDELETE

**a közterületek tisztántartásáról és a közhasználatú zöldterületek fenntartásáról,
védelméről**

Mezőkövesd Város Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16.§ (1) bekezdésében és hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 31. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az alábbi rendeletet alkotja.

Általános rendelkezések

1. §

A rendelet célja azoknak a helyi szabályoknak a megállapítása, melyek elősegítik a közterületek tisztaságának fenntartását, a közhasználatú zöldterületek rendeltetésszerű használatát és védelmét.

2. §

A rendelet hatálya Mezőkövesd Város (a továbbiakban: Város) közigazgatási területén belül minden természetes és jogi személyre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre kiterjed.

Fogalmi meghatározások

3. §

E rendelet alkalmazása szempontjából

a) köztisztasággal összefüggő tevékenység: az egyes ingatlanok - ezen belül különösen a lakóépületek és az emberi tartózkodásra (üdülés, pihenés, szállás stb. céljára) szolgáló más épületek, továbbá a nem lakás céljára szolgáló helyiségek és a hozzájuk tartozó területek, valamint a közterületek tisztán tartása;

b) közterület: az ingatlan-nyilvántartásban közterületként nyilvántartott belterületi földrészlet (közút, járda, tér, közpark), továbbá az építmények közhasználatra átadott része (épületárkád alatti járda, alul- és felüljáró), amelyet rendeltetésének megfelelően bárki szabadon használhat.

c) köztisztasági szolgáltatás: megrendelés, illetőleg megbízás alapján a közterületek tisztán tartása, szervezetek hulladékártalmatlanítási tevékenysége;

d) tisztán tartás: az egyes ingatlanok és közterületek tisztítása, hó- és síkosságmentesítése, illetőleg pormentesítése;

e) közhasználatú zöldterület: a Város belterületén lévő

- közpark,
- arborétum,
- játszótér,
- fasor,
- lakó- és üdülőépületek elhelyezésére szolgáló tömbtelkek közkert céljára kialakított része, ha az épület tulajdonosa (kezelője) nem azonos a közkert tulajdonosával (kezelőjével) és annak fenntartásáról az önkormányzat gondoskodik
- közutat, járdát szegélyező, részben vagy egészben növényzettel borított közterület;
- pormentesített sétány,
- kerti vagy díszkő burkolattal fedett közterület,
- minden olyan terület, ahol a parkosítás elkezdődött.

A közterületek tisztántartása

4. §

(1) Mezőkövesd Város Önkormányzat Képviselő-testülete gondoskodik a városban a köztisztasági szolgáltatásokról, így különösen:

a) a burkolt közutak, valamint az ingatlanokhoz nem csatlakozó burkolt járdák (közjárdák) tisztán tartásáról, síkosságmentesítéséről és hóeltakarításáról;

b) a közhasználatú zöldterületek, továbbá az ezek körüli és az ezeken átvezető szilárd és burkolatlan gyalogjárók és sétányok tisztán tartásáról.

(2) Az önkormányzat az (1) bekezdésében felsorolt közszolgáltatási feladatokat megbízott szervezet (vállalkozó, gazdasági társaság) útján látja el.

5. §

(1) Az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni:

a) Az ingatlan előtti járda és zöldsáv úttestig terjedő teljes területének, járda hiányában egy méter széles területsáv gondozásáról, tisztán tartásáról. Ezen belül: a területen keletkező hulladékok összegyűjtéséről, a járda hó- és síkosságmentesítéséről, a kiültetett növényzet megfelelő fenntartásáról (metszés, alakítás, nyesés), a füves területek szükség szerinti kaszálásáról, a terület gyommentesítéséről (különös tekintettel a pollenallergiát okozó növényekre);

b) a járdaszakasz melletti nyílt árok és ennek műtárgyai tisztán tartásáról, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról;

c) az ingatlanról a gyalogjárda és az úttest fölé nyúló ágak és bokrok megfelelő nyeséséről, úgy, hogy azzal biztosítsa a gyalogos-, illetve a közúti forgalom zavartalanságát, a közúti jelzések és úttartozékok láthatóságát;

d) tömbtelken és úszótelken a külön tulajdonban álló egyes épületek gyalogos megközelítésére és körüljárására szolgáló terület, az ingatlan előtti, valamint körülötte lévő 1 méter széles területsáv tisztán tartásáról, valamint, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról;

e) a beépítetlen ingatlan tisztán tartásáról és gyommentesítéséről;

f) az ingatlan használatában lévő, közterületre kihelyezett hulladékgyűjtő edényzet környezetének tisztán tartásáról.

(2) Két szomszédos ingatlan közötti közforgalmú területsáv vagy átjáró esetében a tisztán tartási kötelezettség a tulajdonosok között fele-fele arányban oszlik meg.

(3) Közös tulajdonban álló – ideértve a társasházi és szövetkezeti lakásokat is – épületek esetében az (1) bekezdésekben írt tisztántartás a tulajdonosok egyetemleges kötelezettsége. A tisztántartási munkák megszervezéséért a társasházi és szövetkezeti lakásoknál a közös képviselő felelős.

(4) A szórakozó-, vendéglátó- és árusító helyek, üzletek előtti járdaszakaszt a nyitva tartás ideje alatt - a tulajdonossal kötött ettől eltérő megállapodás hiányában - az ilyen ingatlant használó, illetve bérlő köteles tisztán tartani és a hulladékot eltávolítani.

6. §

(1) A Város közterületein szemetelni vagy a közterületet más módon (pl. gépjármű mosásával) beszennyezni, oda engedély nélkül szemetet (építési és egyéb törmelék, kerti nyesedéket stb.) lerakni, a közterületen lévő berendezési és felszerelési tárgyat, fát vagy egyéb növényt beszennyezni, rongálni tilos.

(2) Aki bármilyen anyag szállítása vagy rakodása során a közterületet beszennyezi, köteles a szennyeződést saját költségén eltakarítani, megszüntetni. Amennyiben a szállító ennek a kötelezettségének nem tesz eleget, úgy azt a rakodás helyén az köteles elvégezni, akinek részére, illetőleg akinek érdekében a szállítás történt. Ha a közterület beszennyezője nem állapítható meg, úgy a közterületen okozott szennyeződés megszüntetéséről szilárd burkolatú utak esetében - a közterület tulajdonosának költségére - az önkormányzattal szerződő gazdálkodó szervezet köteles - a hozzá beérkező jelzés után - haladéktalanul gondoskodni.

(3) Aki a közterületen - engedély nélkül - települési szilárd hulladékot rak le, köteles azt saját költségén eltávolítani. Ha a kötelezett ennek a meghatározott időn belül nem tesz eleget, az elszállításról - a kötelezett költségére - az önkormányzattal szerződő gazdálkodó szervezet gondoskodik. Ha a hulladékot lerakó személye nem állapítható meg, a hulladék elszállításáról az önkormányzattal szerződő gazdálkodó szervezet gondoskodik, a közterület tulajdonosának költségére.

(4) Gépjármű üzemeltetése vagy karbantartása során a közterületen keletkezett szennyeződést az előidézőnek haladéktalanul meg kell szüntetnie. Ha ezen kötelezettségének nem tesz eleget, akkor a takarítás költségeit annak a részére kell megtérítenie, aki helyette a szennyeződést megszüntette. Ha a szennyeződést okozó személye nem állapítható meg, a szennyeződés megszüntetéséről az önkormányzattal szerződő gazdálkodó szervezet gondoskodik.

(5) Állatokat közterületet szennyező módon etetni tilos. Az állati ürülék eltávolításáról az állat gazdája (sétáltató, tulajdonos stb.) köteles gondoskodni.

(6) A tulajdonos (használó) a kirakatot, ablakot, kaput, cégtáblát, reklámtáblát stb. a szükségesnek megfelelően, de legalább negyedévenként köteles megtisztítani.

(7) Az önkormányzattal szerződő gazdálkodó szervezet köteles az általa a közterületre kihelyezett utcai hulladékgyűjtőket karbantartani, cserélni és azokból a hulladékot szükség szerint elszállítani.

(8) Tilos a nyílt csapadékvíz elvezető és szikkasztó árkokat betemetni, vagy a csapadékvíz lefolyását bármilyen módon akadályozni.

(9) Tilos a helyi közutak szélétől számított 1,5 méteren belüli közlekedésbiztonságot akadályozó vagy veszélyeztető anyagok (kövek, fadarabok stb.) elhelyezése.

7. §

(1) Az építést végző az építkezési területet és az építési munkálatokkal beszennyezett környéket köteles tisztán tartani.

(2) Építésnél, bontásnál vagy tatarozásnál a munkálatokat úgy kell végezni, az építési, bontási anyagokat, továbbá a kiásott földet úgy kell tárolni, hogy szálló por és egyéb szennyeződés ne képződjék.

(3) A közterület-használati engedély lejártáig az engedélyes köteles a közterület megtisztításáról gondoskodni.

8. §

(1) A piacok és vásárcsarnokok területén keletkezett szemét és hó eltakarításáról, valamint a területtel összefüggő járdák folyamatos tisztán tartásáról az üzemeltető szerv (ennek hiányában a szervező) köteles gondoskodni.

(2) A közforgalmú közúti közlekedés céljára szolgáló járművek közterületen lévő megállóhelyeinek, végállomásainak, pályaudvarainak tisztán tartása a járművek üzemben tartójának a kötelessége.

(3) Állati hulla elszállításáról és ártalmatlanításáról a gyepmesteri feladatok ellátásával megbízott szervezet köteles gondoskodni.

9. §

(1) A járdáról letakarított havat 8 m-nél szélesebb kocsutakon az úttest két szélén, a folyóka szabadon hagyásával, ennél keskenyebb kociút esetén a járda szélén kell összegyűjteni úgy, hogy a gyalog közlekedők számára 1,5 méter széles terület szabadon maradjon.

(2) A gyalogos- és közúti forgalom zavartalansága érdekében havat tilos felhalmozni:

a) útkereszteződésben,

b) úttorkolatban (a legelső hórakást az úttorkolattól legalább 8 m távolságra kell elhelyezni),

c) kapubejárat elé, annak szélességében,

d) a tömegközlekedésre szolgáló jármű megállóhelyeknél a jármű megállóhelye és a járda közé,

e) a közszolgáltatási felszerelési tárgyra (vízelzáró csap, gázcsap, víznyelő akna stb.) és egyéb közérdekű létesítmény (közvilágítási lámpaoszlop, hirdetőoszlop stb.) köré,

f) a kijelölt rakodóhelynél annak teljes hosszában a járdaszegély mellé,

g) a fák tövében.

(3) Az ónos esőtől, jégtől vagy hótól síkossá vált közutakon (kocsutakon), járdákon, szükség esetén, naponta többször is síkosság-mentesítést kell végezni.

A közhasználatú zöldterületek védelme**10. §**

(1) A közhasználatú zöldterületeket és azok építményeit, berendezéseit, felszereléseit, beleértve a játszótereket is, megfelelő célra és módon - állaguk sérelme nélkül - mindenki ingyenesen használhatja.

(2) A közterület tulajdonosa a zöldterületek állagmegóvása érdekében egyes közhasználatú zöldterületek használatát korlátozhatja, továbbá ideiglenes jelleggel engedélyezheti a zöldterület eredeti funkciótól eltérő használatát is, (hibaelhárítás, rendezvény, ideiglenes árusítás stb.) ha az a zöldterület állagát károsan nem érinti. Az engedélyezés során a közterület eltérő használatát szabályozó önkormányzati rendelet előírásait kell alkalmazni.

(3)¹ Közhasználatú zöldterületen növényzetet telepíteni és eltávolítani, azokon alakító metszést végezni – az állami tulajdonú közutak területén lévő, a közút tartozékát képező fák, cserjék és bokrok, valamint az önkormányzat által ezzel megbízott vállalkozó tevékenységének kivételével – csak a jegyző engedélyével lehet. A jegyző a telepítés engedélyezése előtt szakvállalkozó véleményét kérheti. A telepítésre engedély akkor adható,

---

¹ Módosítva: Mezőkövesd Város Önkormányzatának 43/2007.(IX.27.) ÖK számú rendeletével. Hatályos: 2007. szeptember 27-től.

ha a telepített növényzet gondozását a kérelmező, illetve a kérelemben megjelölt más személy vagy szervezet vállalja. A közhasználatú zöldterületre kiültetett növény (fa, cserje) az önkormányzat tulajdonába kerül, így annak későbbi kivágása engedélyköteles. A kivágott fát lehetőség szerint pótolni kell, biztosítva ezáltal a zöldterület esztétikai képének megtartását és a zöldfelületi egyensúly biztosítását.

A telepítésre kiadott engedélyben figyelembe kell venni a jelen rendelet 1. sz. mellékletében foglaltakat.

11. §

Közhasználatú zöldterületen tilos:

- a) olyan tevékenység folytatása, vagy olyan magatartás tanúsítása, amely mások nyugalomát, pihenését zavarja;
- b) kerti építmények, berendezések nem rendeltetésszerű használata;
- c) a virágok szedése, fák, bokrok ágainak, gallyainak tördelése, csonkítása (kivéve azok ültetése, pótlása és cseréje), fákon hirdetés, transzparens kifüggesztése;
- d) a hasznos állatok és madarak bármely eszközzel történő zavarása (madárfészek rongálása, tojáskiszedés stb);
- e) járdákon, sétányokon sóval történő síkosság mentesítés. E területeken csak mechanikai síkosság mentesítő anyagok (fűrészpor, homok) alkalmazhatók;
- f) sót, sóshomokot vagy azokkal leszórt havat zöldterületre rakni;
- g) járművel a zöldterületen engedély nélkül közlekedni, parkolni;
- h) zöldterületen haszonállatot legeltetni és tartani (kivéve az állattartási rendeletben meghatározott területet);
- i)² a Kavicsos tóban fürdeni, a befagyott tó jegére rámenni, azon tartózkodni, a tóban halászni és horgászni

Szabálysértés

12. §. Hatályon kívül helyezve ³

Záró rendelkezések

13. §.

Jelen rendelet 2007. június 1-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti Mezőkövesd város Képviselő-testületének a 42/2005.(XII.01.) ÖK számú rendelettel módosított 48/2004.(XII.02) ÖK sz. rendelete.

Dr. Fekete Zoltán sk.
aljegyző

Tállai András sk.
polgármester

Jegyzőkönyv hitelesítő

---

² Módosítva: Mezőkövesd Város Önkormányzatának 47/2007.(XI.01.) ÖK számú rendeletével. Hatályos: 2007. november 1-től.

³ Módosítva: Mezőkövesd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2012. (V.31.) önkormányzati rendeletével. Hatályos: 2012. május 31-től.

Kaló Gyula sk.
települési képviselő

Kovács István sk.
települési képviselő

Kiadmány hitelül:

1. sz. melléklet.⁴

A Képviselő testület által 223/2007. (VIII. 29.) ÖK számú Határozatával elfogadott
„MEZŐKÖVESD VÁROS ZÖLDFELÜLETI SZABÁLYOZÁSA 2007. ÉV.

**Mezőkövesd Város Önkormányzatának
223/2007. (VIII.29.) ÖK. számú
H A T Á R O Z A T A**

Mezőkövesd város zöldfelület szabályozásáról szóló koncepció

Mezőkövesd város Képviselő-testülete a „**Mezőkövesd város zöldfelületi szabályozása**” előterjesztésben foglaltakat megtárgyalta, s az abban foglaltakkal egyetért azzal a kiegészítéssel, hogy a 27/2007. (V.31.) ÖK. sz. „A közterület tisztántartásáról és a közhasználatú zöldterület fenntartásáról, védelméről szóló” rendelet mellékleteként szerepeljen a zöldfelület szabályozásáról szóló koncepció. Az ezzel kapcsolatos rendelet-módosítás készüljön el.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

MEZŐKÖVESD VÁROS ZÖLDFELÜLETI SZABÁLYOZÁSA
2007. év

MEZŐKÖVESD VÁROS ZÖLDFELÜLETI TAGOZÓDÁSA, FELOSZTÁSA:

A város zöldfelületi rendszere az alábbi többé-kevésbé összefüggő, egymással átmenetet képező részekre osztható fel:

---

⁴ Módosítva: Mezőkövesd Város Önkormányzatának 43/2007.(IX.27.) ÖK számú rendeletével. Hatályos: 2007. szeptember 27-től.

1. Belváros
2. Hadas városrész
3. Családi házas övezetek
4. Városból kivezető fő közlekedési utak
5. Lakótelepek
6. Millennium-park és Kavicsos tó zöldterülete
7. Temető
8. Zsóry fürdő üdülőterülete
9. Belterület külső, külterjes művelésű részei
10. Intézményi kertek, előkertek
11. Iparterületek
12. Patakok vonala
13. Hórvölgyi tározó

BELVÁROS:

Magában foglalja a Mátyás Király út két oldalán elhelyezkedő, intenzív fenntartású parkokat, zöldfelületeket a Millennium - parktól a Bogácsi úti kereszteződésig. A jövőben is kívánatos hogy az Önkormányzat egy átfogó tevékenységi kört ellátni képes szervezetet, vállalkozót megbízva a lehető legintenzívebb fenntartást biztosítja a belvárosi parkok, zöldfelületek terén. A lakosság beavatkozásának lehetősége (eltávolítás, ültetés) ezeken a területeken kizárt kell, hogy legyen! Célszerű lenne azonban a belváros virágosabbá tételéhez a lakosság segítségét is igénybe venni, létrehozva egy Lakossági Virágosítási programot a belvárosi lakók bevonásával.

Az alkalmazott fajok a lehető legnagyobb díszértéket kell, hogy képviseljenek, ugyanakkor a minél gyorsabb növéssé, hosszú használati értékű, légszennyezettséget legalább elviselő fajokra kell koncentrálni a zöldrészek vázfajainak megválogatásakor. Jelenleg a *kislevelű hárs-juharok* alkotta gerinc mellett *japánakác* található nagyobb számban. Emellett *fűz, kőris, berkenyék, nyír, díszszilva, platán* tarkítják a parkokat.

A jövőben nagyobb hangsúlyt kell kapnia a táj jellegzetes fájának, a *kocsányos tölgynek* is. A város két nagy zöldtömeget képviselő, a belváros mikroklímáját alapvetően befolyásoló, fásszárú növényzettel rendelkező kulcsterülete a Közösségi Ház előtti park, és a Gimnázium park. A Belváros összefüggő zöldfelületének kialakításához a Polgármesteri Hivatal és a volt Posta közötti területen az előzetes információk alapján a közművek helyzete miatt a faültetés nem lehetséges, ezen a területen dézsás növényültetés valósult, illetve valósulhat meg. A Matyó Múzeum és a Polgármesteri Hivatal épületei között megkezdett zöldfelületi összekötést további dézsás beültetésekkel lehet folytatni. A volt Kistemplom (később: Orgonamúzeum) épületegyütteséhez megépítendő parkolók kialakításakor a szükséges lesz új fák helyének kijelölésére, ill. légszennyezést tűrő fafajok elhelyezésére.

A Jézus szíve templom mellett elbontott lakóépület helyén tereprendezés, tájrendezés szükséges, amely szervesen beilleszthető a Kavicsos tó területének rendezési tervébe. Itt hangsúlyozottan helyet kell kapnia a *kocsányos tölgynek*, ez a faj a táj jellegzetes fája, lehet alkalmazni mint szoliter önálló díszfa, illetve liget szerű ültetésben is. A kialakításra kerülő növényállomány mindenképpen nagy értéket fog képviselni a következő években.

A belváros parkjaiból kivágott sövények helye füvesítésre került, ezzel az esztétikai helyreállítás megtörtént. A nyitottá váló, átlátható, összefüggő felületeken virágágyások kialakítása javasolt, ahol évelő és egy nyári virágok kiültetésével kellemesebbé, színesebbé tehető a terület. Az egy nyári virágokkal már ez évben beültetett területek jelentősen megnövelték az intenzív parkgondozási felületet a Gimnázium előtti, illetve a Vigadó épülete melletti parkban.

Cserjék szempontjából ugyancsak az intenzív dísz adó (termés, virág) fajoknak kell szerepelniük, ugyanakkor lehetőség szerint *mellőzni szükséges a tömegcserjéket*. Ezeket inkább sövényként, térhatárolóként szükséges alkalmazni, mintsem vegyes-, önálló-, vagy szimmetrikus beültetésekben (lásd Közösségi Ház park).

HADAS VÁROSRESZ:

A belvároshoz kapcsolódó terület fő jellemzője hogy az utcák igen szűkek, hűen megőrizve az eredeti városképet. Ebből jól kitűnik, hogy ebben a városrészben nem lehetséges, de nem is szükséges nagyobb volumenű fásítás végrehajtása. A Hadas városrészben a 150 évvel ezelőtti állapotokhoz igazodó, ezzel összhangban lévő hagyományos kép megőrzése és azt követő kialakítása engedhető meg. Funkciója szerint a Hadasnak továbbra is fenn kell tartania a hagyományörző szerepét. Ezzel összefüggésben nagyobb szerepet kaphat az *akác*, mellette a jövőben is különböző *gyümölcsfák* szerepeltethetők. Kisebb mértékben a *fekete nyár*, *kocsányos tölgy*, *csertölgy*, *fehér eper*, *magas- és virágos kőris*, *mezei szil*, *fehér fűz*, *vadgesztenye* is szerepet kaphat. Nem kívánatosak a különböző díszfák de ugyancsak nem ajánlottak az örökzöldek sem. Fokozottan ügyelni kell viszont a kivágott *fák pótlására*, természetesen az *eredeti arányok* megtartásával!

Nagy hangsúlyt kell fektetni a virágos növényzet hagyományos képének kialakítására, amelyben a jellemző *rózsák*, egynyáriak (pl. muskátli, büdöske) mellett a népdalok, hímzések hagyományait idéző illatos növények (pl. rezeda, rozmaring, stb.), a tavaszi virágzású tulipánok, nárciszok, nősziromok, stb. kaphatnak szerepet.

ALKALMAZOTT FAJOK:

Sorfák:

- Akác (*Robinia pseudoacacia*) 15-18 m
- Fekete nyár (*Populus nigra*) 15-20 m
- Fehérepér (*Morus alba*) 10 m
- 1) Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 15-20 m

Szoliterek:

- Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 15-20 m
- Csertölgy (*Quercus cerris*) 15-20 m
- Magas kőris (*Fraxinus excelsior*) 15-20 m
- Virágos kőris (*Fraxinus ornus*) 6-10 m
- Mezei szil (*Ulmus minor*) 15-20 m
- Fehér fűz (*Salix alba*) 10-15 m
- Vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*) 10-15 m

CSALÁDI HÁZAS ÖVEZETEK:

Jellemzően a lakók által alakított változatos képet mutatnak. Kívánatos a jövőben is a minél több *díszfa* és *gyümölcsfélék* mellett az *őshonos fajok* jelenléte is. Fokozottabb felügyeletet és a lakosságnak nyújtott segítséget tesz szükségessé viszont a jövőben a jelenlegi visszásságokat figyelembe véve a fajok méret és egyéb különleges jellemzők szerinti megválogatása (nevezetesen pl. légvezeték alá ne kerülhessen 15-20 m végleges magasságú

fa). Az új kialakítású családi házas részek esetében az addig határ felőli védelmi-lezáró fasorok értelemszerűen a határ felőli oldalra tolnak(pl. Dél-keleti lakóterület növekedés).

ALKALMAZOTT FAJOK:

Légvezeték alá (4m-es max. belógásig):

- Cseregalagonya fajták (*Crataegus laevigata* var.) 3-5 m
- Húsos som, fának nevelve (*Cornus mas*) 3-5 m
- Gömbjuhar (*Acer platanoides* 'Globosum') 3-5 m
- Ernyős szivarfa (*Catalpa bignonioides* 'Nana') 3-5 m
- Ecetfa (*Rhus typhina*) 3-5 m
- Szomorú kecskefűz (*Salix caprea* 'Pendula') 2-3 m
- Borbási berkenye (*Sorbus borbásii*) 3-5 m

Légvezeték alá (6m-es max. belógásig):

- Korai juhar (*Acer platanoides* 'Drummondii') 4-6 m
- Selyemakác (*Albizia julibrissin*) 4-6 m
- Mandula és változatai (*Amygdalus communis* var.) 4-6 m
- Sajmeggy (*Cerasus mahaleb*) 4-6 m
- Japáncseresznye és változatai (*Cerasus serrulata* var.) 4-6 m
- Júdásfa (*Cercis siliquastrum*) 4-6 m
- Csörgőfa (*Koelreuteria paniculata*) 4-6 m
- Díszalma (*Malus* ssp.) 4-6 m
- Mirabolán (*Prunus cerasifera*) 4-6 m
- Díszszilvák (*Prunus cerasifera* var.) 4-6 m

Légvezetékmentes területre közép magas fasor kialakítására:

- Keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) 6-10m
- Virágos kőris és változatai (*Fraxinus ornus* var.) 6-10 m
- Fehéreper és változatai (*Morus alba* var.) 6-10 m
- Zselnicemeggy (*Padus avium*) 6-10 m
- Kései meggy (*Prunus serotina*) 6-10 m
- Madárberkenye (*Sorbus aucuparia*) 6-10 m
- Lisztes berkenye és változatai (*Sorbus aria* var.) 6-10 m
- Nyírfa és változatai (*Betula pendula* var.) 10-15 m
- Vadcsereznye (*Cerasus avium*) 10-15 m
- Oszlopos páfrányfenyő (*Ginkgo biloba* 'Fastigiata') 10-15
- Lepényfa (*Gleditsia triacanthos*) 10-15 m
- Vadkörte és változatai (*Pyrus pyraeaster* var.) 10-15 m
- Csavartágú fűz (*Salix matsudana* 'Tortuosa') 10-15 m
- Házi berkenye (*Sorbus domestica*) 10-15 m
- Barkóca berkenye (*Sorbus torminalis*) 10-15 m

Légvezetékmentes területre (utcára) magas fasor kialakítására vagy szoliterként:

- Mezei juhar és változatai (*Acer campestre* var.) 15-20 m
- Korai juhar és változatai (*Acer platanoides* var.) 15-20 m
- Hegyi juhar és változatai (*Acer pseudoplatanus* var.) 15-20 m
- Gyertyán és változatai (*Carpinus betulus* var.) 15-20 m
- Nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) 15-20 m
- Magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*) 15-20 m
- Magas kőris és változatai (*Fraxinus excelsior* var.) 15-20 m
- Jegenyenyár (*Populus nigra* 'Italica') 20- m
- Oszlopos kocsányos tölgy (*Quercus robur* 'Fastigiata') 15-20 m
- Kislevelű hárs és változatai (*Tilia cordata* var.) 15-20 m
- Nagylevelű hárs és változatai (*Tilia platyphyllos* var.) 15-20 m
- Ezüst hárs és változatai (*Tilia tomentosa* var.) 15-20 m
- Vénic szil (*Ulmus laevis*) 15-20 m
- Mezei szil (*Ulmus minor*) 15-20 m

Terekre, teresedésekre szoliterként:

- Vadgesztenye és változatai (*Aesculus hippocastanum*) 10-15 m
- Szívlevelű szivarfa (*Catalpa bignonioides*) 10-15 m
- Páfrányfenyő (*Ginkgo biloba*) 10-15 m
- Fehér fűz és változatai (*Salix alba* var.) 10-15 m
- Japánakác (*Sophora japonica*) 10-15 m

VÁROSBÓL KIVEZETŐ FŐ KÖZLEKEDÉSI UTAK:

A város gerincét alkotó utak legfőbb jellemzője az erős légszennyezettség, így csak a minél nagyobb levegőszűréssel bíró, de legalább azt elviselő fajok felelnek meg a követelményeknek. Elmondható ugyanakkor, hogy a házak előtt végigvezetett közművek (szennyvízcsatorna, légvezeték) a jelenlegi helyzetben szinte lehetetlenné teszik az autós-gyalogosforgalom zavarása nélkül a fák alkalmazását. Az összefüggő zöldfelületi rendszer kialakításához azonban a jövőben mindenképpen szükséges lenne a közművek üzemeltetőivel történő egyeztetés, és megoldás kidolgozása a fent említett kedvezőtlen helyzet javítására.

A városba bevezető utak közül a Széchenyi út a város egyik legforgalmasabb útja lett, itt található a Sportpálya mellett kialakított parkoló, örökzölddel (tujával) beültetve, mely a térelváltásokat jelzi. A növények nem töltik be funkciójukat, nem díszítenek, inkább rontják az esztétikai képet, sőt gátolják a parkoló rendeltetészerű használatát. Célszerű lenne megvizsgálni a parkoló területéről az örökzöldek eltávolításának lehetőségét (amelyiket lehet átültetéssel), s helyükre pedig célszerűen gyorsan fejlődő, árnyékot adó, lombhullató fa telepítése lenne ideális.

A Magyar Közút Kht. tulajdonában lévő zöldfelületeket (Egri úti kereszteződés zöld szigetei, körforgalmak) virágosítani nem kívánja. Amennyiben a város költségvetése lehetővé teszi a későbbiek folyamán saját forrásból történő virágosítással ezek a helyek is szebbé tehetőek.

ALKALMAZHATÓ FAJOK:

Kiváló tűrőképességűek:

- Cseregalagonya fajták (*Crataegus laevigata* var.) 3-5 m

- Gömbjuhar (*Acer platanoides* 'Globosum') 3-5 m
- Díszszilvák (*Prunus cerasifera* var.) 4-6 m
- Csörgőfa (*Koelreuteria paniculata*) 4-6 m
- Magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*) 15-20 m
- Magas kőris és változatai (*Fraxinus excelsior* var.) 15-20 m
- Mezei juhar és változatai (*Acer campestre* var.) 15-20 m
- Jegenyenyár (*Populus nigra* 'Italica') 20- m

Légszennyezettséget elviselők:

- Japáncseresznye és változatai (*Cerasus serrulata*) 4-6 m
- Korai juhar és változatai (*Acer platanoides* var.) 15-20 m
- Hegyi juhar és változatai (*Acer pseudoplatanus* var.) 15-20 m
- Nyírfák és változatai (*Betula pendula* var.) 10-15 m
- Virágos kőris és változatai (*Fraxinus ornus* var.) 6-10 m
- Vadkörte és változatai (*Pyrus pyraeaster* var.) 10-15 m
- Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 15-20 m
- Oszlopos kocsányos tölgy (*Quercus robur* 'Fastigiata') 15-20 m
- Csertölgy (*Quercus cerris*) 15-20 m
- Házi berkenye (*Sorbus domestica*) 10-15 m
- Barkóca berkenye (*Sorbus torminalis*) 10-15 m

LAKÓTELEPEK, JÁTSZÓTEREK:

A lakótelepek vegyes képet mutatnak a városon belül: egyes területeken a fás növényzet alacsony száma és rossz állapota jellemző (Harsányi úti lakótelep), más részeken a gyümölcsfák sűrű beültetésével a lakók kertvárosi jelleget alakítottak ki (Egri úti lakótelep). Ezekre a területekre nem javasoltak a *haszonfák*, *gyümölcsfák*, legfeljebb ezeknek nagy értéket képviselő díszváltozataik (pl. *díszalma*, *díszszilva*, *japáncseresznye*, stb.). E díszgyümölcsökre kell koncentrálni ugyanakkor a lakótelepekhez szorosan kapcsolódó több, kevesebb játszótér fásításakor, átalakításakor is, velük együtt szerepeltetve a különböző terméssel, virággal díszítő vagy éppen őszi lombszínnel, illatanyaggal kedvező hatást keltő fafajokat is. Szerepet kaphatnak ugyanakkor jelzésértékűen a térség jellegzetes társulásainak fajai is.

Korábban már döntés született a városban fejleszteni kívánt játszótéerekről. A megszüntetésre javasolt játszótérek helyén közpark alakítható ki, természetesen a megfelelő növényzet szem előtt tartása mellett.

ALKALMAZOTT FAJOK:

Légvezeték alá (4 m-es max. belógásig):

- Gömbjuhar (*Acer platanoides* 'Globosum') 3-5 m
- Cseregalagonya fajták (*Crataegus laevigata* var.) 3-5 m
- Ecetfa (*Rhus typhina*) 3-5 m
- Borbási berkenye (*Sorbus borbásii*) 3-5 m

Légvezeték alá (6 m-es max. belógásig):

- Korai juhar (*Acer platanoides* 'Drummondii') 4-6 m
- Selyemakác (*Albizia julibrissin*) 4-6 m
- Japáncseresznye és változatai (*Cerasus serrulata*) 4-6 m
- Csörgőfa (*Koelreuteria paniculata*) 4-6 m
- Díszalma (*Malus* ssp.) 4-6 m
- Díszszilvák (*Prunus cerasifera* var.) 4-6 m

Légvezetékmentes területre közép magas fasor kialakítására:

- Virágos kőris és változatai (*Fraxinus ornus* var.) 6-10 m
- Madárberkenye (*Sorbus aucuparia*) 6-10 m
- Lisztes berkenye és változatai (*Sorbus aria* var.) 6-10 m
- Nyírfa és változatai (*Betula pendula* var.) 10-15 m
- Oszlopos páfrányfenyő (*Ginkgo biloba* 'Fastigiata') 10-15 m
- Csavartágú fűz (*Salix matsudana* 'Tortuosa') 10-15 m
- Házi berkenye (*Sorbus domestica*) 10-15 m
- Barkóca berkenye (*Sorbus torminalis*) 10-15 m

Légvezetékmentes területre (utcára) magas fasor kialakítására vagy szoliterként:

- Mezei juhar és változatai (*Acer campestre* var.) 15-20 m
- Korai juhar és változatai (*Acer platanoides* var.) 15-20 m
- Hegyi juhar és változatai (*Acer pseudoplatanus* var.) 15-20 m
- Gyertyán és változatai (*Carpinus betulus* var.) 15-20 m
- Nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) 15-20 m
- Magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*) 15-20 m
- Magas kőris és változatai (*Fraxinus excelsior* var.) 15-20 m
- Jegenyenyár (*Populus nigra* 'Italica') 20- m
- Oszlopos kocsányos tölgy (*Quercus robur* 'Fastigiata') 15-20 m
- Kislevelű hárs és változatai (*Tilia cordata* var.) 15-20 m
- Nagylevelű hárs és változatai (*Tilia platyphyllos* var.) 15-20 m
- Ezüst hárs és változatai (*Tilia tomentosa* var.) 15-20 m
- Vénic szil (*Ulmus laevis*) 15-20 m
- Mezei szil (*Ulmus minor*) 15-20 m

Terekre, teresedésekre szoliterként:

- Vadgesztenye és változatai (*Aesculus hippocastanum*) 10-15 m
- Szívlevelű szivarfa (*Catalpa bignonioides*) 10-15 m
- Páfrányfenyő (*Ginkgo biloba*) 10-15 m
- Fehér fűz és változatai (*Salix alba* var.) 10-15 m

MILLENNIUM PARK és KAVICSOS TÓ KÖRÜLI ZÖLDTERÜLET:

A Millennium-park jelenlegi faállománya inkább megfelel egy védelmi célú fásításnak; semmint mutatja egy intenzív fenntartású park képét. A jövőben törekedni kell a fokozatos átalakításra, amit a már beállt fákhöz igazodva részletes terv alapján szükséges

végrehajtani (A tervek részét képezik a Kavicsos-tó szabadidőpark engedélyezési terveinek – leszámítva a közelmúltban elbontott épület területét.) A Kavicsos tó és a Millennium-park az egyetlen összefüggő területe a városnak, amely nem rendelkezik sem második szintű növényanyaggal (cserjeszint), sem örökzöld növényzettel. A Vg Zrt javaslata alapján: a talajviszonyok figyelembevételével cserjék tekintetében javasolt az extenzív fenntartást is jól tűró őshonos fajokra, valamint egyéb nagy díszértéket képviselő fajokra alapozni a növényanyagot (szoliterék), kiegészítve egy – két tömegcserje folttal. Örökzöldek köréből elsődleges szerepet kell, hogy kapjon a *tiszafa*, a *feketefenyő* és az *erdei fenyő*, de emellett egyéb *boróka*- és *tujafajok* alak- és színváltozatai is szerepet kaphatnak. A lombhullató : örökzöld arány legalább 1:5 kell, hogy legyen és lehetőleg minél inkább a lombhullató többség felé tolódjon el. A fásítást úgy kell kialakítani, hogy a tómeder és a mellette elhelyezkedő lapályos területre inkább vízparti, vízi élőhelyen előforduló növények kapjanak teret, míg az örökzöldek és a díszfák a tómedertől távolabb, inkább a Millennium-parkban, a PROFI áruháznál, és a volt Kis templom park háta mögötti részen kerüljenek elhelyezésre.

ALKALMAZOTT FAJOK:

- Japáncseresznye és változatai (*Cerasus serrulata*) 4-6 m
- Cseregalagonya fajták (*Crataegus laevigata* var.) 3-5 m
- Díszalma (*Malus* ssp.) 4-6 m
- Díszszilvák (*Prunus cerasifera* var.) 4-6 m
- Virágos kőris és változatai (*Fraxinus ornus* var.) 6-10 m
- Madárberkenye (*Sorbus aucuparia*) 6-10 m
- Lisztes berkenye és változatai (*Sorbus aria* var.) 6-10 m
- Nyírfa és változatai (*Betula pendula* var.) 10-15 m
- Házi berkenye (*Sorbus domestica*) 10-15 m
- Barkóca berkenye (*Sorbus torminalis*) 10-15 m
- Mezei juhar és változatai (*Acer campestre* var.) 15-20 m
- Korai juhar és változatai (*Acer platanoides* var.) 15-20 m
- Hegyi juhar és változatai (*Acer pseudoplatanus* var.) 15-20 m
- Gyertyán és változatai (*Carpinus betulus* var.) 15-20 m
- Magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*) 15-20 m
- Magas kőris és változatai (*Fraxinus excelsior* var.) 15-20 m
- Oszlopos kocsányos tölgy (*Quercus robur* 'Fastigiata') 15-20 m
- Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 15-20 m
- Kislevelű hárs és változatai (*Tilia cordata* var.) 15-20 m
- Nagylevelű hárs és változatai (*Tilia platyphyllos* var.) 15-20 m
- Ezüst hárs és változatai (*Tilia tomentosa* var.) 15-20 m
- Vénic szil (*Ulmus laevis*) 15-20 m
- Mezei szil (*Ulmus minor*) 15-20 m
- Szívlevelű szivarfa (*Catalpa bignonioides*) 10-15 m
- Páfrányfenyő (*Ginkgo biloba*) 10-15 m
- Fehér fűz és változatai (*Salix alba* var.) 10-15 m

TEMETŐ:

Alapvetően kettős képet mutató területe a városnak. A Bogácsi úti bejárattól a ravatalozóig vezető úttól a Mátyás király útig terjedő rész lényegében kellő mennyiségű fás szárú növényzettel bír; itt a gerincet a *vadgesztenye* mellett az *akác* adja, mellettük számos

örökzöld található. A hátsó részen az akácok jelentős túlsúlyba kerültek (emellett kb. 70 százalékuk csúcshárpadás tüneteit mutatja jelezve a légszennyezettség magas fokát), mellettük *magas kőrisek* szerepelnek nagyobb számban, de így is elmondható, hogy a korábban említett területhez képest elhanyagolt. Jellemző továbbá a köznyelvben csak „*ecetfa*”-ként ismert cserje surjángjainak gyomosítása, nagy kiterjedésű foltokban történő felverődése, ami jelentősen megnehezíti a Temető kezelését, rendben tartását. Megoldást jelenthet a hátsó részen egy minél hamarabb elkezdett fásítás (rossz talajviszonyokat tűrő, legalább közepes növekedési erélyű, 10 –20 méter végleges magasságú lombhullató és örökzöld fajok), és párhuzamosan az akácok kitermelése-természetesen csak akkor, ha már az ültetett fajok képesek betölteni szűrő – és védelmi szerepüket. A kezeltebb részen hasonló a helyzet, azzal a kiegészítéssel, hogy a *vadgesztenyét is ki kell váltani* egyéb, hasonló tulajdonságokkal rendelkező fajfajjal (*aknázómoly* folyamatos károsítása, ill. levelének a sírok színére gyakorolt elszínező hatása miatt).

ALKALMAZOTT FAJOK:

Temető egész területén alkalmazhatóak:

- Mezei juhar és változatai (*Acer campestre* var.) 15-20 m
- Korai juhar és változatai (*Acer platanoides* var.) 15-20 m
- Hegyi juhar és változatai (*Acer pseudoplatanus* var.) 15-20 m
- Gyertyán és változatai (*Carpinus betulus* var.) 15-20 m
- Magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*) 15-20 m
- Magas kőris és változatai (*Fraxinus excelsior* var.) 15-20 m
- Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 15-20 m
- Kislevelű hárs és változatai (*Tilia cordata* var.) 15-20 m
- Nagylevelű hárs és változatai (*Tilia platyphyllos* var.) 15-20 m
- Ezüst hárs és változatai (*Tilia tomentosa* var.) 15-20 m
- Vénic szil (*Ulmus laevis*) 15-20 m
- Mezei szil (*Ulmus minor*) 15-20 m
- Fehér fűz (*Salix alba*) 10-15 m
- Szomorúfűz (*Salix alba* 'Tristis') 10-15 m
- Nyír (*Betula pendula*) 10-15 m

Örökzöldek:

- Fekete fenyő (*Pinus nigra*) 15-20 m
- Erdei fenyő (*Pinus sylvestris*) 15-20 m
- Tiszafa alak-és színváltozatok (*Taxus baccata* var.) 2-10 m
- Keleti tuja (életfa) alak-és színváltozatok (*Thuja orientalis* var.) 2-10 m
- Nyugati tuja alak-és színváltozatok (*Thuja occidentalis* var.) 2-10 m
- Boróka alak-és színváltozatok (*Juniperus* ssp.) 2-10 m

ZSÓRY FÜRDŐ ÜDÜLŐTERÜLETE:

A családi házas övezetekhez hasonlóan sokszínű, a ház – nyaralótulajdonosok által alakított képet mutat, ami alapvetően kedvező hatást kelt. A légvezeték alá ültetett, ill. forgalmat zavaró fák problémája itt is fenn áll, megoldásra vár. Ugyancsak fokozott figyelmet érdemel az örökzöld – lombhullató aránynak az előbbi irányába való eltolódása, ami tájidegen kép kialakulásának lehetőségét hordozza magában. Előbbiekből következően a városi vezetés által alkalmazott koordinációs eszközökkel (őszi faültetés meghirdetése igény szerinti beszerzéssel; tanácsadás, stb.) csökkenthető, ill. megelőzhető hasonló problémák kialakulása. A javasolt fajok a nagy díszértéket képviselő fák köréből kerülhetnek ki, azok közül is elsősorban a vezeték alá ültethető változatok jöhetnek számításba. A Zsóry, mint település rész nem rendelkezik kiépített parkkal. Ennek pótlására ad lehetőséget az un. Arborétum területe, ahol a szükséges fa- és növényállomány megfelelő korrál áll rendelkezésre, azonban egy park struktúra, illetve a hozzátartozó eszközök (burkolat, pihenőhelyek, hulladéktárolók, közvilágítás) még hiányoznak.

ALKALMAZOTT FAJOK:

Légvezeték alá (4m-es max. belógásig):

- Gömbjuhar (*Acer platanoides* 'Globosum') 3-5 m
- Ernyős szivarfa (*Catalpa bignonioides* 'Nana') 3-5 m
- Húsos som fának nevelve (*Cornus mas*) 3-5 m
- Cseregalagonya fajták (*Crataegus laevigata* var.) 3-5 m
- Ecetfa (*Rhus typhina*) 3-5 m
- Szomorú kecskefűz (*Salix caprea* 'Pendula') 2-3 m
- Borbási berkenye (*Sorbus borbásii*) 3-5 m

Légvezeték alá (6 m-es max. belógásig):

- Korai juhar (*Acer platanoides* 'Drummondii') 4-6 m
- Selyemakác (*Albizia julibrissin*) 4-6 m
- Mandula és változatai (*Amygdalus communis* var.) 4-6 m
- Sajmeggy (*Cerasus mahaleb*) 4-6 m
- Japáncseresznye és változatai (*Cerasus serrulata* var.) 4-6 m
- Júdásfa (*Cercis siliquastrum*) 4-6 m
- Csörgőfa (*Koelreuteria paniculata*) 4-6 m
- Díszalma (*Malus* ssp.) 4-6 m
- Mirabolán (*Prunus cerasifera*) 4-6 m
- Díszszilvák (*Prunus cerasifera* var.) 4-6 m

Légvezetékmentes területre közép magas fasor kialakítására:

- Keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) 6-10 m
- Virágos kőris és változatai (*Fraxinus ornus* var.) 6-10 m
- Madárberkenye (*Sorbus aucuparia*) 6-10 m
- Lisztes berkenye és változatai (*Sorbus aria* var.) 6-10 m
- Nyírfa és változatai (*Betula pendula* var.) 10-15 m
- Oszlopos páfrányfenyő (*Ginkgo biloba* 'Fastigiata') 10-15 m

- Csavartágú fűz (*Salix matsudana* 'Tortuosa') 10-15 m
- Házi berkenye (*Sorbus domestica*) 10-15 m
- Barkóca berkenye (*Sorbus torminalis*) 10-15 m

BELTERÜLET KÜLSŐ KÜLTERJES MŰVELÉSŰ RÉSZEI:

Funkció szempontjából önálló, a város egyéb részeitől elkülönülő zöldterületek, kezelésüket ehhez szükséges igazítani. Alapvetően nagy vagy közepes végleges magasságú, légszennyezettséget, extenzív fenntartást tűrő fajok alkalmazhatóak, de szükséges a minél többszintű telepítés. A különböző *díszfák* és az *akác* sem kívánatosak, hiszen itt a fásítás célja elsősorban a minél nagyobb fokú védelem (zaj-, rezgés- stb.), a levegőszűrés, és nem a díszérték kihangsúlyozása.

A besorolás szerint különleges területek, közparkok jövőbeli helyszínei (*Kőkép*), vagy éppen rekultiválásra váró lerakóhelyek (*Júlia u. - Sándor u. illegális lerakó*) lehetnek. A rossz talajviszonyokra különösen tekintettel kell lenni az egyes területek vonatkozásában. A különböző területeket a határ felől *védelmi célú erdők* köthetik össze.

ALKALMAZOTT FAJOK:

- Magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*) 15-20 m
- Magas kőris (*Fraxinus excelsior*) 15-20 m
- Mezei juhar (*Acer campestre*) 15-20 m
- Jegenyenyár (*Populus nigra* 'Italica') 20- m
- Ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) 10-15 m
- 1) Nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) 15-20 m
- Nyírfá (*Betula pendula*) 10-15 m
- Korai juhar (*Acer platanoides*) 15-20 m
- Hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*) 15-20 m
- Virágos kőris (*Fraxinus ornus*) 6-10 m
- Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 15-20 m
- Csertölgy (*Quercus cerris*) 15-20 m
- Barkóca berkenye (*Sorbus torminalis*) 10-15 m
- Mezei szil (*Ulmus minor*) 15-20 m
- Japánakác (*Sophora japonica*) 10-15 m
- Kislevelű hárs (*Tilia cordata*) 15-20 m
- Nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*) 15-20 m
- Ezüst hárs (*Tilia tomentosa*) 15-20 m

INTÉZMÉNYI KERTEK, ELŐKERTEK

A *bölcsőde - óvoda- és iskolakertek* alapvetően a 70'-80' - as évek képét mutatják, azóta nagyobb mértékű átalakítások nem történtek; a növényzet vázát alkotó fák egy része elöregedett, más részüknél az ültetésből származó gondok tapasztalhatóak. A gyermekkel foglalkozó intézményekben mindenképpen szükséges lenne az említett visszasságok megszüntetése, ill. a mérgező, vagy szűrős növények ilyen területekről való eltávolítása, a

növények nagyobb díszértékűre, színnel, terméssel, illattal díszítőekre cserélése. A nagyobb légszennyezettségnek, zajnak, stb. kitett intézmények esetén indokolt lenne az intézménykert szennyezési forrástól való elválasztása nagy légszűrő képességű növényfajokkal (cserjés-fás többszintű telepítés).

A *Polgármesteri Hivatal, A és B épülete előtti előkert* esetén javasolt olyan fajok telepítése amelyek rezisztensek a korosabb facsemeték kiültetésekor, gyors növekedésűek és beilleszthetők a belvárosi növény kultúrájába. Javasolt fajok pl: gömbkőris vagy a gömbjuhar alap és díszfajai.

ALKALMAZOTT FAJOK:

- Gömbjuhar (*Acer platanoides* 'Globosum') 3-5m
- Virágos kőris és változatai (*Fraxinus ornus* var.) 6-10 m
- Magas kőris és változatai (*Fraxinus excelsior*) 15-20 m
- Kocsányos tölgy és változatai (*Quercus robur*) 10-15-20 m
- Csertölgy (*Quercus cerris*) 15-20 m
- Mezei juhar (*Acer campestre*) 15-20 m
- Korai juhar és színváltozatai (*Acer platanoides*) 15-20 m
- Hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*) 15-20 m
- Platán (*Platanus hybrida*) 15-20 m
- Vérszilva (*Prunus cerasifera* 'Woodii')
- Díszalma változatok (*Malus X*)

SÖVÉNYNÖVÉNYEK

- Orgona (*Syringa vulgaris*)
- Tamariska (*Tamarix tetranda*)

IPARTERÜLETEK

A már meglévő, város belterületén (Sütőüzem, Dohány úti ipartelep, stb.), vagy külsőbb részeken (Delco Remy, Exir Hungary, Modine Hungaria) telepített üzemek környékén a légszennyezettség nem jelentős, telepen belüli növényzetük változó képet mutat; a nagyobb volumenű közterületen történő fásítás nem szükséges, többnyire nem is lehetséges. A Delco Remy-t és az Egri úti lakótelepet elválasztó, megkezdett, védelmi jellegű, többszintű fásítást célszerű lenne véglegesen helyre állítani. Az új ipartelepek létesítése esetén mindenképpen figyelembe kell venni a zaj- rezgés-, levegőszennyezés esetleges lakóterületre, vagy más területekre gyakorolt hatását, és nagy szűrőképességű fa-, cserjefajokból kialakított 3 szintű telepítésekkel az eltérő funkciójú területek között átmenetet képező, de jelentős szűrőhatást kifejtő zöldfelületeket kell létrehozni.

ALKALMAZOTT FAJOK:

- Magas kőris (*Fraxinus excelsior*) 15-20 m
- Virágos kőris és változatai (*Fraxinus ornus* var.) 6-10 m
- Mezei juhar (*Acer campestre*) 15-20 m
- Jegenyenyár (*Populus nigra* 'Italica') 20- m

- Nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) 15-20 m
- Nyírfa (*Betula pendula*) 10-15 m
- Korai juhar (*Acer platanoides*) 15-20 m
- Hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*) 15-20 m
- Virágos kőris (*Fraxinus ornus*) 6-10 m
- Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 15-20 m
- Csertölgy (*Quercus cerris*) 15-20 m
- Barkóca berkenye (*Sorbus torminalis*) 10-15 m
- Mezei szil (*Ulmus minor*) 15-20 m
- Kislevelű hárs (*Tilia cordata*) 15-20 m
- Nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*) 15-20 m
- Ezüst hárs (*Tilia tomentosa*) 15-20 m
- Erdei fenyő (*Pinus sylvestris*) 18 m
- Fekete fenyő (*Pinus nigra*) 18 m
- Közönséges boróka fajtái (*Juniperus communis* var.) 4-6 m
- Tiszafa (*Taxus baccata*) 10 m

PATAKOK VONALÁNAK FÁSÍTÁSA

A Hór és a Kánya patak mentén alapvetően vízparti, vízközeli élőhelyek növényzetéből alakítható a patakok mentén tervezett vonalas fásítás, ami esetenként kiegészülhet a ligetes- parkos kialakításoknál egyéb honos fajokkal is. A fásítások gerincét a *fehér fűz* mellett *kőrisek, nyárok, nyír, kocsányos tölgy, keskenylevelű ezüstfa* esetleg a *tatárjuhar* alkotják. Kiteresedéseknél, ligetes jellegű, patakvonallalhoz kapcsolódó parkrészeknél *mezei szil, juharok, fehér eper, vadgyümölcsök is* szóba jöhetnek. Ilyenek például az un. „Vashíd” két oldalán elhelyezkedő terület, vagy az u.n. „Tiszti” lakótelep mellett kialakítható ligetes közpark.

ALKALMAZOTT FAJOK:

- Magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*) 15-20 m
- Magas kőris (*Fraxinus excelsior*) 15-20 m
- Mezei juhar (*Acer campestre*) 15-20 m
- Feketenyár (*Populus nigra*)
- Szürkenyár (*Populus canescens*) 15-18 m
- Jegenyenyár (*Populus nigra* 'Italica') 20- m
- Ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) 10-15 m
- Nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) 15-20 m
- Nyírfa (*Betula pendula*) 10-15 m
- Korai juhar (*Acer platanoides*) 15-20 m
- Hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*) 15-20 m
- Tatárjuhar (*Acer tataricum*) 6-10 m
- Virágos kőris (*Fraxinus ornus*) 6-10 m
- Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 15-20 m
- Mezei szil (*Ulmus minor*) 15-20 m
- Japánakác (*Sophora japonica*) 10-15 m

- Kislevelű hárs (*Tilia cordata*) 15-20 m
- Nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*) 15-20 m

HÓRVÖLGYI TÁROZÓ

Az előző területhez hasonló jellegű növényzet kialakítása lenne célszerű, azzal a különbséggel, hogy a telepítésnél – mivel ez egy alapvetően növényzettel rosszul ellátott terület – először a gyorsan növekvő fajokat célszerű elhelyezni, az erdősültség minél hamarabbi kialakítása érdekében. A jelenlegi *kocsányos tölgyből* kialakított növényesor kb. 50 év múlva tölti be védelmi, rekreációs, stb. szerepét. Fenyőfélék alkalmazása nem célszerű, ugyanis inkább a vízparti jelleget szükséges hangsúlyozni, mintsem a növényzet díszértékét előtérbe helyezni.

ALKALMAZOTT FAJOK:

- Magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*) 15-20 m
- Magas kőris (*Fraxinus excelsior*) 15-20 m
- Fehér fűz (*Salix alba*) 15-18 m
- Szomorúfűz (*Salix alba* 'Tristis') 10-15m
- Mezei juhar (*Acer campestre*) 15-20 m
- Szürkenyár (*Populus canescens*) 15-18 m
- Ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) 10-15 m
- Nyírfa (*Betula pendula*) 10-15 m
- Tatárjuhar (*Acer tataricum*) 6-10 m
- Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 15-20 m

1. melléklet

MEZŐKÖVESD VÁROS KÖZTERÜLETEIN NEM KÍVÁNATOS FA-, ÖRÖKZÖLD ÉS CSERJEFAJOK

LOMBOS FÁK:

<u>MAGYAR NÉV</u>	<u>LATIN NÉV</u>	<u>KIZÁRÁS OKA</u>
<i>Szelídgesztenye</i>	<i>Castanea sativa</i>	tájidegen
<i>Bálványfa</i>	<i>Ailanthus altissima</i>	gyomosít

ÖRÖKZÖLDEK:

<u>MAGYAR NÉV</u>	<u>LATIN NÉV</u>	<u>KIZÁRÁS OKA</u>
<i>Közönséges luc</i>	<i>Picea abies</i>	tájidegen
<i>Közönséges jegenyefenyő</i>	<i>Abies alba</i>	tájidegen
<i>Vörösfenyő</i>	<i>Larix decidua</i>	tájidegen

CSERJÉK:

<u>MAGYAR NÉV</u>	<u>LATIN NÉV</u>	<u>KIZÁRÁS OKA</u>
<i>Ecetszömörce</i>	<i>Rhus hirta</i>	gyomosít
<i>Kecskefűz (alapfaj)</i>	<i>Salix caprea</i>	gyomosít

2. melléklet

MEZŐKÖVESD VÁROS TERÜLETÉN TÁMOGATOTT FA-ÉS ÖRÖKZÖLDFAJOK

LOMBOS FÁK:

<u>MAGYAR NÉV</u>	<u>LATIN NÉV</u>	<u>TÁMOGATÁS OKA</u>
<i>Oszlopos fekete nyár</i>	<i>Populus nigra 'Italica'</i>	tájképi érték
<i>Kocsányos tölgy és változatai</i>	<i>Quercus robur var.</i>	tájképi érték
<i>Fehér eper és változai</i>	<i>Morus alba var.</i>	tájképi érték

ÖRÖKZÖLDEK:

<u>MAGYAR NÉV</u>	<u>LATIN NÉV</u>	<u>TÁMOGATÁS OKA</u>
<i>Feketefenyő</i>	<i>Pinus nigra</i>	tűrőképes, tájba illő
<i>Erdeifenyő</i>	<i>Pinus silvestris</i>	tűrőképes, tájba illő
<i>Tiszafa és változatai</i>	<i>Taxus baccata var.</i>	tűrőképes, tájba illő
<i>Keleti tuja</i>	<i>Thuja orientalis</i>	tájba illő